

عنوان مقاله:

خوانش مضامین و تحلیل موضوعی نقوش گچبری مسکن بومی دوره قاجار در آمل ۱ مطالعه موردی خانه شفاهی و مهدی پاشا سلطان

محل انتشار:

دومین کنفرانس بین المللی معماری، عمران، شهرسازی، محیط زیست و افق های هنر اسلامی در بیابیه گام دوم انقلاب (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

مریم بطحائی - دانشجوی دکتری باستان شناسی (گرایش اسلامی) واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

محمد اسماعیل اسماعیلی جلودار - دانشیار گروه باستان شناسی دانشگاه تهران ایران

محمد مرتضایی - دانشیار پژوهشکده باستان شناسی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری تهران

خلاصه مقاله:

گچبری دوره قاجار از بهترین نمونه های تزیینات وابسته به مسکن بومی در شهر آمل می باشد. با توجه به ارزش تاریخی این نقوش، بی توجهی و آسیب های وارده به آن جبران ناپذیر بوده و پژوهش بر آن ضرورت می یابد. تخریب و فرسایش دائمی و عدم توجه و مرمت تزیینات از سوئی دیگر، لزوم انجام تحقیق، تعیین و منشاء شکل گیری و نقش عوامل مختلف اهمیت ویژه ای می یابد. مسئله اصلی، در این پژوهش شناخت و مطالعه نقوش گچبری خانه شفاهی و خانه مهدی پاشا سلطان می باشد. بررسی و تحلیل سبک تزیینات گچبری، نمادشناسی و طبقه بندی نقوش و موضوعات و ارائه تحلیل پیشنهادی به شکل مقایسه ای می باشد. در این پژوهش تلاش گردیده تا نقوش و تزیینات گچبری به شکل تطبیقی در خانه های شفاهی و مهدی پاشا سلطان بررسی و مقایسه تطبیقی انجام گیرد. سیر و روند تحول گچبری بناهای دوره قاجار و موضوعات و روش های آن دستمایه این تحقیق می باشد. روش پژوهشی بکار گرفته شده شامل مطالعه موردی و مطالعه تطبیقی و تاریخی می باشد که با استفاده از کتب و مقالات موجود به مطالعه ویژگی های نقوش و تزیینات گچبری پرداخته شده و براساس ویژگی ها، تنوع و تشابهات مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است. نتایج نشان داد بین نقوش این دو بنا نقش سرو در گچبری و نقاشی سرو روی گچ و آهکبری تشابهاتی وجود دارد ولی بین نقوش برجسته گچبری تشابهات عمده ای مشاهده نگردید. تمایزات دو بنا تنوعات گچبری بخش بیرونی و درونی خانه شفاهی و تخمه گذاری الوان در خانه مهدی پاشا سلطان می باشد ضمناً این دو خانه به لحاظ تکنیک های ذکر شده در شهرستان آمل سرآمد دیگر خانه های قاجاری می باشند.

کلمات کلیدی:

نقوش گچبری - مسکن بومی - قاجار - خانه - آمل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1613377>

